Spara mig!
Nu är det dags att sortera mera
– Tillsammans blir vi bäst på återvinning!
wbab

Innehållsförteckning

Ditt avfall är inget skräp, utan en värdefull resurs	**3**
Sortering och förvaring inomhus	**4**
Lätt att sortera rätt	**5**
Sorteringsguide	**6**
Sortera ditt matavfall	**8**
Övrigt avfall	**11**
Ditt nya avfallsabonnemang	**12**
Vanliga myter och påståenden kring återvinning	**14**

Ditt avfall är inget skräp, utan en värdefull resurs

Visste du att en vanlig soppåse i dag innehåller i genomsnitt två tredjedelar av sådant som istället skulle kunna återvinnas? Vi vill tillsammans med dig ändra på det och se till så att naturens resurser kommer till nytta igen.

Nu sätter vi därför i gång med den nya avfallshanteringen som ska göra det enklare för dig att sortera mera. Den utökade sorteringen innebär att vi ska börja sortera ut matavfallet och bli ännu bättre på att sortera förpackningar samt tidningar och returpapper.

Att ta hand om avfallet är ett miljöarbete som börjar hemma hos dig. Du sorterar ditt avfall utifrån vilket material det består av och lägger det på rätt plats. Vi tar sedan hand om avfallet och återvinner det på bästa sätt.

Ditt matavfall blir biogas och biogödsel. Dina gamla förpackningar återvinns till nya förpackningar. Tidningar och returpapper blir exempelvis nya tidningar och ditt restavfall omvandlas till energi. Tillsammans ser vi till att maximera nyttan av råvaror och energi och samtidigt spara på jordens resurser.

Vi vill att kommande generationer ska ha samma möjligheter som oss. Genom att sortera och återvinna mera gör vi skillnad för miljön och klimatet både i dag och i framtiden. Din insats räknas!

När ska du börja sortera?

Börja sortera ditt avfall i de nya sorteringskärlen eller behållarna så snart de har placerats ut. Har du frågor eller funderingar kring hur du ska sortera eller om avfallshanteringen i stort är du välkommen att kontakta vår kundservice.

Sortering och förvaring inomhus

Ordna bra sortering hemma så blir det enklare att sortera på din centrala uppsamlingsplats. Det gäller att försöka hitta smarta lösningar som fungerar i begränsade utrymmen.

Det är bra om du har plats för tre behållare under diskbänken, en för matavfall, en för restavfall och en för förpackningar. Annars har du kanske utrymme i städskrubben eller ett förråd? Där kan du till exempel ha en hink för alla förpackningar av papper, plast, glas och metall. Tidningar och returpapper kan du samla i en papperskasse. Lämna förpackningarna och tidningar samt returpapper ofta på din centrala uppsamlingsplats så sparar du plats hemma.

Tips för att spara plats

- Platta till och vik ihop förpackningarna.
- Lägg mindre förpackningar i större.
- Använd plastkomprimeraren för mjukplast.

Använd gärna plastkomprimeraren

Ett av tillbehören som du har fått är en så kallad plastkomprimerare. Den hjälper till att minska volymen på dina mjuka plastförpackningar. Sätt i en använd plastpåse i komprimeraren och lägg sedan i olika sorters mjuka plastförpackningar för att packa dem. Sedan slänger du den fyllda plastpåsen i sorteringskärlet eller behållaren.

Kasse för mindre elavfall

I kassen lägger du uttjänta ljuskällor, mindre elavfall och batterier. Kassen är indelad i tre fack – ett för varje avfallsslag. Du lämnar sedan elavfallet på en återvinningscentral.

Lätt att sortera rätt

I sorteringskärlen eller behållarna sorterar du matavfall, förpackningar av metall, plast, färgat och ofärgat glas, papper, tidningar och returpapper samt restavfall (den vanliga soppåsen). Lägg var sak på sin plats. Kärlen eller behållarna är märkta med dekaler som visar var du ska lägga vad, så att det blir lätt att göra rätt.

Lägg rätt sak i rätt fack

Var noga och sortera rätt. Fordonen har flera olika fack i bilen, så att allt hamnar på rätt plats direkt vid tömningen.

Matavfall och restavfall ska packas i påsar. Matavfallet lägger du i papperspåsarna som du fått från oss och restavfallet lägger du i en plastkasse, som idag. Se till att försluta påsarna ordentligt så att inget läcker ut.

Förpackningar, tidningar och returpapper lägger du löst på respektive plats i sorteringskärlen eller behållarna.

Sorteringsguide

Denna sorteringsguide hjälper dig att komma i gång med sorteringen. En mer komplett sorteringsguide finns digitalt på webbplatsen dalaavfall.se.

Vad är en förpackning?

Som förpackning räknas det material som omsluter och skyddar en vara. Om en förpackning består av flera material som inte går att separera sorterar du den efter det material som den består mest av.

Detta lämnar du på din centrala uppsamlingsplats

Restavfall	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Blöjor, hundbajspåsar, tuggummi, glasspinnar, plåster, bindor, dammsugarpåsar, disktrasor, kuvert, snus, cigarettfimpar, leksaker och engångshyvlar.	Lägg alltid ditt restavfall i en plastpåse.	Restavfallet transporteras till en förbränningsanläggning där det blir värme och el. Just nu utförs detta i Avesta.	Knyt ihop påsarna ordentligt innan du lägger dem i sorteringskärlet eller behållaren.

Matavfall	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker, äggskal, kött-, fisk- och skaldjursrens, matrester, kaffe- och tesump, kaffefilter och tepåsar.	Använd bara våra papperspåsar till matavfallet. Vik ihop matavfallspåsarna ordentligt innan du lägger dem i sorteringskärlet eller behållaren.	Ditt matavfall transporteras till en förbehandlingsanläggning i Borlänge. Av matavfallet produceras sedan biogas och biogödsel. Biogas är ett miljösmart bränsle som inte bidrar till växthuseffekten. När matavfall och annat organiskt avfall omvandlas till biogas bildas också biogödsel. Den är väldigt näringsrik och används som gödningsmedel inom jordbruket.	Ta bort eventuell plast och andra förpackningar runt matavfallet innan du lägger det i matavfallspåsen.

Plastförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Ketchup- och schampoflaskor, plastpåsar från frukt och grönsaker, refillpaket, tuber i plast, innerpåsar från müslipaket, chipspåsar och frigolit.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta av lock och korkar. Korken på exempelvis tandkrämstuben kan sitta kvar för att undvika kladd.	Av de insamlade plastförpackningarna görs det nya plastprodukter. Hårda plastförpackningarna blir exempelvis blomkrukor och plastmöbler. Mjuka plastförpackningar kan bli nya soppsäckar, plastkassar och kabelskydd.	Plastflaskor med pant lämnar du i butik. Plastleksaker och andra produkter som inte är förpackningar lämnar du in på en återvinningscentral eller lägger i den vanliga soppåsen för restavfall. Plastleksaker med batterier lämnar du på en återvinningscentral.

Metallförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Konservburkar, tuber i metall, kapsyler, burklock, tomma sprayflaskor och folieförslutningen från asken med smörgåsmargarin.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Böj in vassa lock på konservburkarna. Låt korken på tuber sitta kvar, den förbränns och ger energi när metallen smälts ner.	Metall kan återvinnas hur många gånger som helst. De olika metallerna sorteras, sedan smälts de ner och blir nya metallförpackningar men kan också bli exempelvis järnvägsräls eller motordelar till fordon.	Sprayflaskor ska vara helt tömda. De räknas som tomma när det inte kommer någonting mer ur dem när du håller sprayknappen intryckt. Sprayflaskor med innehåll, metallprodukter som inte är förpackningar, burkar som innehåller färg- och limrester, utbrunna värmeljushållare och marschaller lämnar du på en återvinningscentral. Returburkar med pant lämnar du i butik.

Mindre elavfall

	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Uttjänta batterier, eltandborstar, sladdar, laddare, mobiltelefoner, rakapparater och ljuskällor.	Samla ditt mindre elavfall i elkassen och lämna det på en återvinningscentral.	Merparten av elavfallet går till återvinning. I processen sorteras exempelvis metall, glas och plast ut för återvinning medan andra beståndsdelar omhändertas som farligt avfall.	Större elavfall lämnar du på en återvinningscentral. Elavfall är farligt avfall så var noga med att lämna in det så att det blir omhändertaget.

Detta lämnar du på din centrala uppsamlingsplats

Ofärgade glasförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Saftflaskor, syltburkar och barnmatsburkar av ofärgat glas.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta bort kapsyler och lock och lägg dem i facken eller behållarna för plast- och metallförpackningar.	Av det insamlade glaset tillverkas bland annat nya glasförpackningar. Glas kan återvinnas hur många gånger som helst.	Returflaskor med pant lämnar du i butik. Porslin, keramik, dricks- och fönsterglas är inte glasförpackningar, utan ska istället lämnas på en återvinningscentral.

Färgade glasförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Flaskor för grillolja, hudvårdsburkar och buljongflaskor i färgat glas.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta bort kapsyler och lock och lägg dem i facken eller behållarna för plast- och metallförpackningar.	Av det insamlade glaset görs bland annat nya glasförpackningar och byggnadsisolering. Glas kan återvinnas hur många gånger som helst.	Returflaskor med pant lämnar du i butik. Porslin, keramik, dricks- och fönsterglas är inte glasförpackningar, utan ska istället lämnas på en återvinningscentral.

Pappersförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Pasta-, mjölk- och juicepaket, papperspåsar (t.ex. mjölpåsar), äggkartonger, papperskassar, toalettrullar och wellpapp.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem vid behov. Sortera eventuella korkar efter material. Plastdelar som sitter fast i förpackningen kan sitta kvar.	Av de insamlade pappersförpackningarna blir det bland annat nya förpackningar som exempelvis pizzakartonger och pastapaket.	För att spara plats platta till, vik ihop och lägg mindre förpackningar i större. Kuvert och post it-lappar slänger du i den vanliga soppåsen för restavfall.

Tidningar och returpapper	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Dags- och veckotidningar, kataloger, reklamblad, skrivpapper, broschyrer och ritpapper.	Ta bort eventuella plastomslag och kuvert runt reklam och tidningar. Häftklamrar och spiraler behöver du inte ta bort. De avskiljs med magneter och skickas till metallåtervinning.	Av det insamlade returpappret och tidningarna görs bland annat nya tidningar samt hushålls- och toalettpapper. Papper kan återvinnas upp till sju gånger.	Kuvert och post it-lappar slänger du i den vanliga soppåsen för restavfall.

Sortera ditt matavfall

Ju mindre matsvinn, desto bättre. Det bästa är förstås att äta upp den mat du köper. Men det som trots allt blir över vill vi ta hand om och göra biogas och biogödsel av. Biogas kan användas som fordonsbränsle och biogödsel går tillbaka till våra åkrar. Ditt matavfall blir därför en tillgång, inte ett miljöproblem. Tillsammans sluter vi ett kretslopp.

För att du lätt ska kunna sortera ut ditt matavfall har du fått en bunt papperspåsar och en hållare för påsarna att ha under diskbänken. I den bruna påsen ska du bara lägga det som blir över när du lagar eller äter mat, exempelvis blast och skal från frukt och grönsaker samt matrester.

Tips

- **Lägg gärna använt hushållspapper och använda servetter i papperspåsen för matavfall. De hjälper till att suga upp vätska och håller påsen torr.**

Gör så här:

1. Använd bara papperspåsarna som är avsedda för matavfallet.
2. Veckla ut matavfallspåsen och sätt den i hållaren. Vik ned en kant upptill, så du har en torr del att tillsluta den med.
3. Ta bort eventuell plast och andra förpackningar runt matavfallet innan du lägger det i påsen.
4. Låt blöta matrester rinna av innan du lägger dem i påsen. Med slaskskrapan som du fått av oss tar du lätt upp skal och annat matavfall från vasken.
5. Fyll som mest upp till markeringen som finns på insidan av matavfallspåsen. Då är det lätt att stänga den.
6. Byt påse efter två till tre dagar även om den inte är full.
7. Vik ihop påsen ordentligt innan du lägger den i sorteringskärlet eller behållaren.

Använd bara våra påsar för matavfall

Lägg ditt matavfall i våra papperspåsar för matavfall. Påsarna är tillverkade i ett naturligt material så att de kan brytas ned. De är också anpassade för fuktigt matavfall och blir inte genomblöta så lätt, samtidigt som de torkar snabbt.

Även om matavfallspåsarna är väldigt tåliga mot fukt behöver de ordentligt med luft för att inte gå sönder. Använd därför hållaren som du har fått av oss. Den är tillverkad för att passa de särskilda matavfallspåsarna. Hållaren ger påsen möjlighet att luftas och på så sätt blir det mindre lukt.

Packa aldrig matavfallet i plastpåsar, inte ens så kallade nedbrytbara plastpåsar. Lägg inte heller matavfall direkt i sorteringskärlet eller behållaren.

Fler påsar

Nya matavfallspåsar finns att hämta i de flesta livsmedelsbutiker och på våra återvinningscentraler. Påsarna är gratis. På vår webbplats, wbab.se, finns en lista över alla butiker som tillhandahåller de särskilda matavfallspåsarna.

Så här tar du hand om matolja och fett

Matolja och fett som hälls i avloppet stelnar på vägen till reningsverket och kan orsaka stopp i avloppsledningarna. Häll därför **inte** detta i diskhon.

Gör så här istället:

- Torka ur stekpannan med hushållspapper och släng det i påsen för matavfall.
- Mindre mängder matolja, t.ex. oljan från burken med inlagd fetaost, häller du i en plastflaska eller plastburk och lägger den i den vanliga soppåsen för restavfall.
- Större mängder mat- och frityrolja lämnar du på en återvinningscentral. Inlämnat fett återvinns.

Övrigt avfall

Grovavfall

Exempelvis möbler, metallskrot, porslin, keramik, kakel, klinkers och trädgårdsavfall.

Lämnar du på en återvinningscentral.

Användbara saker

Exempelvis husgeråd, möbler, leksaker, kläder, textilier och barnvagnar.

Lämnar du till återbruk, exempelvis en second hand-butik eller på Björnhyttans återvinningscentral.

Större elavfall

Exempelvis tv-apparater, datorer, hushållsmaskiner, vitvaror, lysrör och leksaker med batterier.

Lämnar du på en återvinningscentral.

Läkemedel

Apoteken tar kostnadsfritt emot hushållens läkemedels-avfall. Använd gärna apotekets påse för överblivna läkemedel.

Lämnar du på ett apotek.

Farligt avfall

Exempelvis målarfärg, kemikalier, lösningsmedel, bekämpningsmedel och motorolja.

Lämnar du på en återvinningscentral.

Våra återvinningscentraler hittar du här

Björnhyttan, Saxdalsvägen 60, Ludvika
Fredriksberg, Tyforsvägen 20, Fredriksberg
Humboberget, Nya Humbobergsvägen, Smedjebacken
Nortippen, Hemshyttevägen, Söderbärke

Vintern 2019/2020 stänger vi Humbobergets återvinningscentral och öppnar istället en nybyggd återvinningscentral på Industrivägen i Smedjebacken.

Ditt nya avfallsabonnemang

Pris och faktura

Den nya avfallstaxan kommer att börja gälla från och med oktober. Avfallstaxan har beslutats av kommunfullmäktige i Ludvika kommun och är miljöstyrande. Detta innebär att det billigaste abonnemangsalternativet är det som bäst gynnar vår miljö. Det ska helt enkelt löna sig att du sorterar ditt avfall till återbruk och materialåtervinning. Din renhållningsavgift består av en grundavgift och en hämtnings- och behandlingsavgift.

Eftersom vi tillämpar kvartalsvis fakturering så kommer du att få den första fakturan med den nya avfallstaxan i december 2019. Detta gäller enbart dig som bor i villa, har du fritidshus kommer din första faktura nästa år istället. Aktuella priser för de olika abonnemangsalternativen hittar du på vår webbplats wbab.se.

Om du säljer din fastighet

När en fastighet ska byta ägare, är det säljarens ansvar att anmäla ägarbytet och lämna uppgifter om vem som ska ta över fastigheten och därmed även abonnemanget för avfallshantering. Kontakta kundservice vid ägarbyte.

Vanliga myter och påståenden kring återvinning

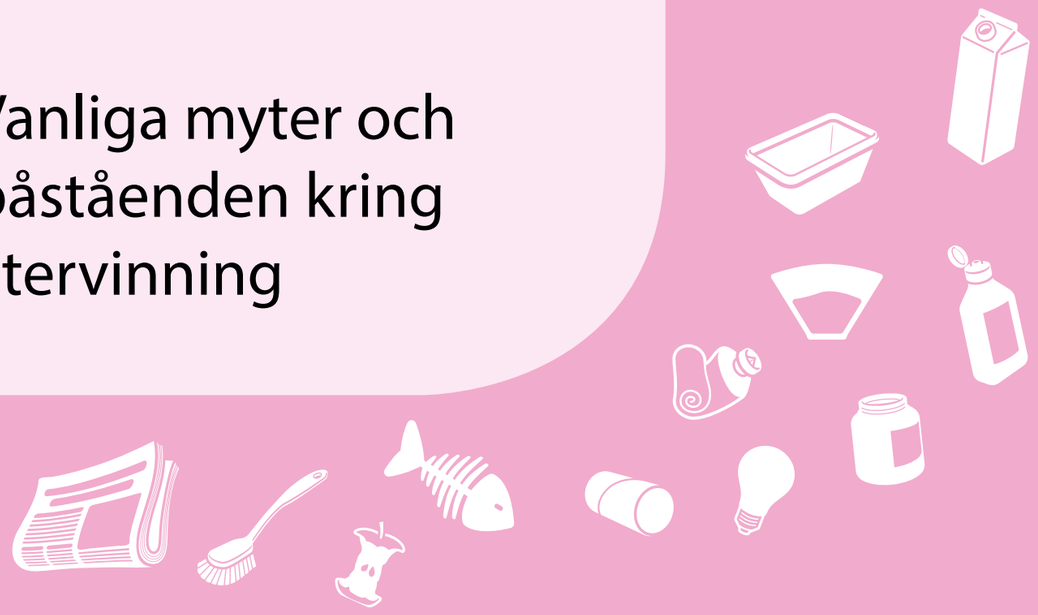

Avfallet sorteras i efterhand, så jag kan lika gärna slänga allt i den vanliga soppåsen.

Nej, om du slänger ditt matavfall och dina förpackningar i soppåsen för restavfall eldas de upp och återvinns inte till nya produkter. Att elda med dem genererar visserligen värme och el, men det är betydligt bättre för miljön att producera biogas och biogödsel av matavfallet och göra nya produkter av gamla förpackningar samt tidningar och returpapper. Det går att återvinna i stort sett alla förpackningar av plast, papper, metall och glas samt tidningar och returpapper.

Det går åt så mycket energi att diska förpackningarna så miljönyttan äts upp.

Nej, så energikrävande är inte rengöringen. Undvik att diska under rinnande varmt vatten. Det räcker oftast med en lättare urspolning av förpackningen.

I Sverige finns det gott om skog därför behöver vi inte återvinna pappersförpackningar och tidningar samt returpapper.

Fel, det är både billigare och mer energieffektivt att återvinna pappersförpackningen än att göra nytt papper av ny råvara.

Mjölk-, fil- och juiceförpackningar går inte att återvinna eftersom de består av olika material.

Fel, många förpackningar för färskvaror består av kartong, en plasthinna eller en tunn hinna av aluminium på insidan och en plastkork. Förpackningen innehåller dock mest pappersfiber, därför sorterar du den som pappersförpackning medan plastkorken läggs med plastförpackningarna. Hinnan på insidan skiljs från kartongen när den återvinns.

Energiåtgången för att transportera förpackningarna samt tidningarna och returpappret äter upp miljönyttan med återvinningen.

Nej, återvinning ger en betydligt större vinst för miljön, även om det går åt energi för transporter.

Mitt bidrag till återvinningen är så litet att det inte spelar någon roll.

Om alla tänker på det viset skulle inte mycket bli återvunnet. Många tillsammans gör stor nytta, därför är ditt bidrag viktigt. Om alla metallkapsyler lämnades till återvinning i Sverige så skulle de räcka för att tillverka 2 200 nya bilkarosser varje år.

Källa: FTI

WBAB JUNI 2019 | GRAFISK FORM: RR REKLAMBYRÅ | TEXT: WBAB OCH AGNETA BARLE | FOTON: WIZWORKS STUDIOS OCH MOSTPHOTOS | ILLUSTRATIONER: MILLIMETERFORM | TRYCK: BRANDFACTORY

wbab

Telefon: 0240-309 90
E-post: info@wbab.se
Webb: wbab.se